

ROLUL ACORDURILOR COMERCIALE REGIONALE IN ECONOMIA MONDIALA

IRINA GABRIELA RADULESCU
*Conferentiar universitar, Universitatea
Petrol-Gaze din Ploiesti*

MARIAN ZAHARIA
*Profesor universitar, Universitatea
Petrol-Gaze din Ploiesti*

Rezumat:

Grupurile regionale si subregionale cu caracter integrat au aparut dupa razboi cu scopul de a armoniza politicile lor economice si, in acelasi timp, de a asigura in concordanta cu gradul lor de integrare, libera circulatie a bunurilor, serviciilor, capitalului si a fortei de munca. Prin aparitia acestor organizatii economice internationale, statele lumii, in special cele in dezvoltare, au dorit sa imbunatateasca eforturile lor pentru o crestere economica sustinuta, sa contracareze efectele afacerilor economice inegale si sa elimine subdezvoltarea.

Unele acorduri regionale ce fac parte din noul regionalism au fost motivate politic si au fost stimulate de convingerea ca acordurile bune nu implica, in mod necesar, si vecini buni. Astfel de acorduri pot consolida bunele practici diplomatice si obiectivul lor este de a reduce o confruntare inevitabila ce ar putea apare ca rezultat al disputelor de la frontiera.

Cuvinte cheie: integrare, acorduri comerciale, economie mondiala

1. Introducere

Acordurile comerciale regionale (ACR) reprezinta o caracteristica a sistemului comercial multilateral din zilele noastre. In ultimii ani, a crescut atat numarul acordurilor preferentiale cat si procentul comertului preferential in comertul international. Numerosi membri ai Organizatiei Mondiale a Comertului folosesc ACR drept instrumente ale politicii comerciale si ca o completare la clauza natiunii celei mai favorizate. Promovarea comertului liber la nivel preferential poate ajuta tarile in dezvoltare sa implementeze reforme interne si sa fie

THE ROLE OF REGIONAL TRADE AGREEMENTS IN THE GLOBAL ECONOMY

IRINA GABRIELA RADULESCU
*Associate professor, Petroleum-Gas
University of Ploiesti*

MARIAN ZAHARIA
*Professor PhD, Petroleum-Gas
University of Ploiesti*

Abstract:

Regional and sub-regional groups having an integrative character appeared after the war and they aimed at harmonizing their economic policies, and, at the same time, they ensured, in accordance with the agreed degree of integration, free turnover of goods, products, services, capitals and labor force. By setting up these international economic organizations, the states of the world and especially developing countries wanted to improve their efforts for a sustained economic growth, to counteract the effects of the unequal external affairs and to eliminate underdevelopment.

Some of the regional agreements that represent the new regionalism have been motivated politically and they were stimulated by the conviction that good agreements do not necessarily stand for good neighbors. Such agreements consolidate good diplomatic practices and their objective is to reduce the inevitable confrontation that may appear as a result of commercial disputes that interfere at the border.

Key words: integration, trade agreements, global economy

1. Introduction

Regional Trade Agreements (RTAs) are a major feature of today's multilateral trading system. The number of preferential agreements as well as the world share of preferential trade has been steadily increasing over the last years. Many WTO Members use the RTAs as trade policy instruments and as complementary to MFN. The promotion of free trade at a preferential level may help developing countries to implement domestic reforms and open up to

deschise catre o piata competitiva.

Acordurile Organizatiei Mondiale a Comertului recunosc faptul ca aranjamentele regionale, precum si o integrare economica cat mai puternica, aduc beneficii tuturor tarilor. De asemenea, recunoaste ca unele aranjamente comerciale regionale, in anumite circumstante, pot afecta interesele comerciale ale altor tari. In mod normal, crearea unei uniuni vamale sau a unei zone de comert liber ar viola principiul OMC privind acordarea clauzei natiunii celei mai favorizate. Dar Articolul 24 GATT permite crearea aranjamentelor comerciale regionale ca o exceptie daca sunt indeplinite anumite criterii stricte [11].

Articolul 24 stipuleaza ca daca este creata o zona de comert liber sau o uniune vamala, atunci barierele comerciale ar trebui reduse sau eliminate in toate sectoarele importante ale comertului desfasurat intre tarile membre ale grupului. Insa, pentru tarile nemembre nu trebuie schimbati termenii comerciali care existau inainte de formarea gruparii regionale.

In mod similar, Articolul 5 al Acordului General pentru Comert si Servicii stipuleaza acelasi lucru pentru acordurile de integrare economica privind serviciile. Alte reglementari ale acordurilor OMC permit tarilor in dezvoltare sa intre in acorduri globale sau regionale ce prevad reducerea sau eliminarea barierele tarifare si netarifare in comertul dintre ele [7].

In 1947, cand a fost negociat Acordul General pentru Tarife si Comert (GATT), nu exista efectiv nici un aranjament regional in cadrul sistemului comercial international. Până atunci nu erau decat sisteme de preferinte comerciale dar fara a avea un angajament comercial formal. Aceste acorduri au fost discutate cand s-au negociat articolele GATT si doar Articolul 24 este focalizat pe acest subiect. Acesta permite tarilor membre sa participe la aranjamente regionale daca indeplinesc doua conditii [11]:

- Sa fie acoperite toate relatiile comerciale dintre tarile membre;
- Sa nu fie ridicata nici o bariera

competitive market pressure.

The WTO agreements recognize that regional arrangements and closer economic integration can benefit countries. It also recognizes that under some circumstances regional trading arrangements could hurt the trade interests of other countries. Normally, setting up a customs union or free trade area would violate the WTO's principle of equal treatment for all trading partners (“most favoured nation”). But GATT's Article 24 allows regional trading arrangements to be set up as a special exception, provided certain strict criteria are met [11].

Article 24 says if a free trade area or customs union is created, duties and other trade barriers should be reduced or removed on substantially all sectors of trade in the group. Non-members should not find trade with the group any more restrictive than before the group was set up.

Similarly, Article 5 of the General Agreement on Trade in Services provides for economic integration agreements in services. Other provisions in the WTO agreements allow developing countries to enter into regional or global agreements that include the reduction or elimination of tariffs and non-tariff barriers on trade among themselves [7].

In 1947, when the GATT was negotiated, there were effectively no regional agreements in the world trading system. By this time, there were only systems of trade preferences but no formal regional trade agreement. These agreements were minimally discussed in the negotiation of the GATT Articles and only Article 24 focused on this issue. This permitted members to participate in regional agreements under two conditions [11]:

- All trade between parties would be covered;
- No barriers should be raised against third parties as a regional agreement takes effect.

5. Causes and determinants of regional trade agreements

comerciala împotriva tarilor terte din momentul în care acordurile regionale intra în vigoare.

2. Cauzele și factorii determinanți pentru acordurile comerciale regionale

Gradul înalt al fenomenului de regionalizare prezent în toată lumea a atras atenția specialiștilor asupra faptului că aranjamentele regionale ar putea conduce la apariția unor *blocuri comerciale închise*. Alți specialiști consideră că inițiativele către integrarea regională și inter-regională sunt complementare și nu alternative de promovare a comerțului liber. Blocurile regionale nu stănesc, ci dimpotriva, stimulează schimburile internaționale. Crearea acestor zone, mai mult sau mai puțin integrate, nu ar trebui să ducă la o proastă înțelegere a acestora printre diferitele blocuri, ci ar trebui să contribuie la o cooperare mai strânsă între state în vederea dezvoltării economice a lor [8].

Există mai multe motivații în baza cărora apar aranjamentele pentru integrarea regională printre care se pot menționa următoarele [5]:

➤ Existența unui mare număr de țări de mărimi diferite, cu populație și potențial economic variat împreună cu faptul că importanța economică determină rolul unei țări pe piața mondială reprezintă factori determinanți pentru crearea unor grupuri economice.

➤ În același timp, interesele politice și economice individuale ale fiecărei țări sunt bariere ale coordonării și colaborării libere în aceste grupuri. Fiecare țară dorește să își definească obiectivele sale economice naționale și să își păstreze dreptul de a promova politica sa proprie, deși dobândește capacitatea de a lua decizii în afara granițelor naționale.

➤ Beneficiile date de avantajele ce apar în urma fenomenului de nationalism și multinationalism sunt evidente când apar aceste grupuri de țări și când decid, în mod explicit, să coordoneze unele aspecte ale politicii lor.

The degree of the phenomenon of regionalization made several specialists turn their attention and warn on the fact that regional agreements could lead to the setting up of *closed trade blocks*. Other specialists believe that the initiatives towards regional and inter-regional integration are *complementary*, not alternatives to promotion of free trade. Regional blocks do not hinder, on the contrary, they stimulate international exchanges. Setting up these areas, more or less integrated, should not lead to misunderstandings among the different blocks, but they need to contribute to working together towards development [8].

There are several motivations to set up agreements for regional integration and we mention the following [5]:

➤ The existence of a large number of countries with different sizes, population and economic potential, together with the fact that economic importance determines the role of a country on the world market are serious stimuli for many nations to set up economic groups.

➤ At the same time, individual economic and political interests of each country are barriers in the way of free coordination and collaboration within these groups. Each country wants to define its national economic objectives and to keep the right to promote its own policy, although it also gets the capacity to make decisions that cross national borders.

➤ Benefiting both from the advantages of nationalism and multinationalism is obvious when groups of countries are set up and they explicitly decide to coordinate some aspects of their policy.

➤ Economic integrity in a certain region presupposes the absence of discrimination or gradual elimination of this within economic relations or within any other thing that constitutes a certain economic whole and may contribute to the economic stability and efficiency of the relationships among the member states.

Pascal Lamy considers that there are

➤ Integrarea economica în anumite regiuni presupune absența discriminării sau eliminarea graduală a acesteia în relațiile economice sau în orice alt lucru ce poate contribui la stabilitatea economică și eficiența relațiilor dintre statele membre.

Pascal Lamy considera că există câțiva factori ce determină atractivitatea aranjamentelor bilaterale comparativ cu negocierile multilaterale [4]:

➤ Acordurile comerciale preferențiale se pot încheia mai rapid, din acest motiv fiind foarte atrăgătoare atât pentru politicieni, cât și pentru oamenii de afaceri care caută să obțină rezultate rapide;

➤ Pot atrage noi teritorii datorită existenței similarităților între interese și a valorilor comune;

➤ Multe dintre acordurile comerciale preferențiale recente cuprind considerații politice sau geopolitice. Țările în dezvoltare care negociază cu cele puternic dezvoltate au în vedere beneficiile preferențiale unice, asistența în dezvoltare, precum și alte recompense.

Fiorentino și Crawford (2005) descriu în lucrările lor patru tendințe importante legate de ACR [3]:

➤ Numeroase țări fac din acordurile de integrare regională “piesa de rezistență” a politicii lor comerciale;

➤ Acordurile de integrare regională sunt mult mai complexe în sensul că stabilesc noi regimuri comerciale;

➤ Există un trend crescător al aranjamentelor preferențiale dintre țările dezvoltate și cele în dezvoltare;

➤ ACR tind să își extindă aria din ce în ce mai mult și să devină mai puternice.

3. Impactul acordurilor comerciale regionale asupra economiei mondiale

În ultimii ani, s-a observat o accentuare a fenomenului de liberalizare la nivel multilateral, bilateral și unilateral. Multe dintre acordurile comerciale au apărut, pe de o parte, datorită forțelor economice și politice care conduc către o deschidere și mai mare a comerțului (“efectul juggernaut”) și,

several reasons for the attractiveness of bilateral agreements as compared to multilateral negotiations [4]:

➤ Preferential trade agreements seem quicker to conclude and they are very attractive to both politicians and business communities who are looking for quick results;

➤ They can enter into new territories because of similarities in interests and often more common values;

➤ Many of the recent FTAs contain political or geopolitical considerations. For developing countries negotiating with more powerful developed countries, there is usually the expectation of exclusive preferential benefits, as well as expectations of development assistance and other non-trade rewards.

Fiorentino and Crawford (2005) describe four main RTA related trends [3]:

➤ Several countries are making RTAs the centrepiece of their commercial policy;

➤ RTAs are more complex by establishing new trade regimes;

➤ Preferential agreements between developed and developing countries are increasing;

➤ RTAs become more and more consolidated and expanded.

3 The impact of RTA on global economy

In the last few years, it was emphasized the phenomenon of liberalization at multilateral, bilateral and unilateral level. Many trading arrangements have appeared because of political economic forces that lead to further trade opening (“juggernaut effect”) and because countries wanted to participate in more open trade arrangements in order to avoid being left outside (“domino effect”) [1].

Regional trade agreements (RTAs) can be divided in five categories based on their integration level: Preferential Trade Agreements (PTAs), Free Trade Agreements (FTAs), Custom Unions (CUs), Common Markets and Economic Unions.

pe de alta parte, pentru ca tarile au dorit sa participe in cat mai multe aranjamente pentru a nu fi lasate pe afara (“efectul domino”) [1].

Acordurile comerciale regionale (ACR) pot fi impartite in cinci categorii in functie de gradul lor de integrare: acorduri comerciale preferentiale (ACP), zone de comert liber (ZCL), uniuni vamale (UV), piata comuna (PC) si uniuni economice (UE).

Acordurile comerciale preferentiale permit tarilor membre sa impuna bariere comerciale reduse asupra marfurilor produse in interiorul uniunii. O zona de comert liber este o grupare in care statele membre elimina barierele comerciale dintre ele. In cadrul uniunii vamale statele membre adopta un tarif vamal comun extern asupra bunurilor importate din statele terte. Piata comuna este zona in care libertatea de circulatie a bunurilor, serviciilor si factorilor de productie – capital si personae – este deplina, iar uniunea economica este o grupare in care statele membre adopta politici economice comune si o moneda unica. Se poate observa ca exista o stransa relatie intre diferitele nivele ale acordurilor comerciale regionale (vezi figura 1).

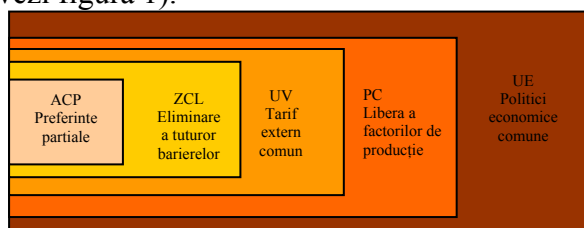

Fig. 1 Forme ale acordurilor comerciale regionale
Sursa: Das (2001)

In general, se considera ca impactul integrarii regionale asupra statelor membre si nemembre va depinde de *tipul de acord* incheiat (zona de comert liber, uniune vamala sau piata comuna) si de gradul de libertate al comertului intra-regional. Pe ansamblu, se pot face următoarele aprecieri [6]:

➤ Integrarea regională, ca atare, poate dezavantaja țările nemembre determinând o substituie a comerțului cu aceste țări. Limbajul economic vorbește în acest caz de „*deturnare de comerț*”, respectiv înlocuirea

Preferential Trade Agreements (PTAs) allow member countries to impose lower trade barriers on goods produced inside the union. A Free Trade Agreements (FTA) is a union in which member states abolish trade barriers. In a Custom Union member countries apply a common external tariff on a good imported from outside countries. In Common Markets member countries want to harmonize commercial and financial regulations among themselves and in an Economic Union countries adopt common economic policies and a single currency. There is a strong relationship between the different levels of RTAs shown in figure 1.

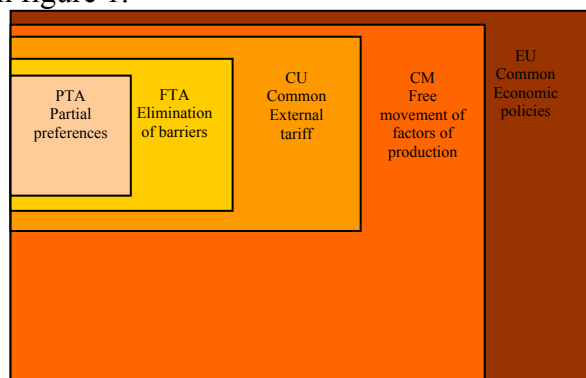

Fig. 1 Forms of Regional Trade Agreements
Source: Das (2001)

Generally speaking, it is considered that the impact of regional integration on member states and on non-member states will depend on the *type of agreement* (the area for free trade, customs union or common market) and on the degree of freedom for intra-regional trade. Overall, the following comments can be made [6]:

➤ Regional integration as such may disadvantage non-member states, leading to a substitution of trade with these countries. In economic terms, we talk about *trade embezzlement*, meaning that an efficient supplier from a third country is replaced by a supplier with higher costs just because it is part of the Regional Trade Agreements (RTA), and because custom duties have been eliminated in intra-regional trade.

➤ The larger internal freedom

unui furnizor eficient dintr-o țară terță cu un furnizor cu costuri mai ridicate din cadrul acordului de integrare regională, datorită eliminării taxelor vamale în comerțul intraregional.

➤ Cu cât este mai extinsă liberalizarea internă într-un AIR, cu atât are loc o creștere mai puternică a concurenței pe piețele din interiorul regiunii. Deși acest lucru determină o creștere a bunăstării pentru țările membre, fiind chiar unul din obiectivele integrării economice, el poate fi, de asemenea, asociat cu presiuni sporite de *ajustare a industriilor ineficiente* din țările membre. Aceste țări pot încerca să arunce o parte din povara ajustării pe țările terțe, încercând o majorare a barierele externe. Ca urmare, trebuie ținut cont atât de mărimea discriminării implicite (datorită naturii preferențiale a liberalizării), cât și de discriminarea posibilă care poate avea loc suplimentar împotriva țărilor terțe sub forma unor *bariere mai mari la import* după încheierea acordului de integrare regională.

➤ Unii experți consideră că regionalismul trebuie să implice un comerț intraregional sporit din *motive politice* chiar dacă un astfel de comerț ar însemna ca țările membre să importe produse cu costuri mai mari din țările acordului de integrare regională decât acelea disponibile din țările nemembre. Acest argument consideră, de fapt, că deturnarea de comerț este necesară din motive politice. Evident că, deși țările membre pot decide că orice cost economic este compensat de avantajele (neeconomice) definite în sens mai larg, *țările terțe nu vor beneficia de aceste avantaje* și se vor confrunta, pur și simplu, cu costurile implicite.

➤ Țările terțe pot fi, de asemenea, dezavantajate, prin așa numita „*deturnare a investițiilor*”. Aceasta are loc datorită deciziei unor firme de a investi în interiorul unui acord de integrare regională și a produce pe plan local decât să producă într-o țară terță care are costurile cele mai mici urmând ca apoi să exporte aceste produse către gruparea regională [9].

stipulated in an RTA, the more competition on the markets within the respective region. Although this leads to an increase of general welfare in the member states, being one of the objectives for economic integration, it can also be associated with high pressures to adjust inefficient industries in the member states. These countries can try to put a part of the burden brought about by adjustment on third countries, increasing thus external barriers. As a result, one must take into account both the implicit discrimination (due to the preferential nature of freedom) and the possible discrimination that may appear as a supplement as *higher barriers for imports*, once the agreement for regional integration has been signed.

➤ Some experts believe that regionalism should involve an increased intra-regional trade out of *political reasons* even if such trade means that member states import products with higher costs from the member states, that are part of the agreement, than from non-member states. This argument states, in fact, that trade embezzlement is necessary out of political reasons. It is obvious that, although member states can make a decision that any economic cost is compensated by some (non-economic) advantages as they are defined by and large, third countries will not benefit from these advantages and will simply have to face implicit costs.

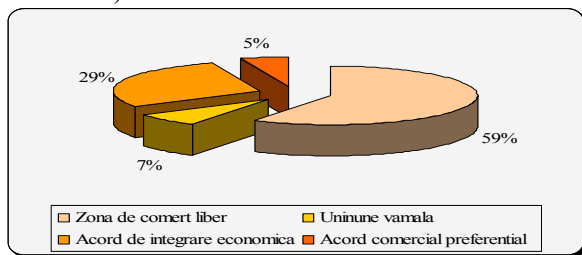
➤ Third countries can also be disadvantaged by the so-called *investment embezzlement*. This happens because some companies decide to invest within an agreement of regional integration and, consequently, to produce locally and not in a third country with the lowest costs, then to export these products to the regional group [9].

Tabel 1 Clasificarea acordurilor comerciale regionale după tipul de acord, 2010

	Enabling Clause	GATS Art. V	GATT Art. XXIV	Total
Custom Union	6	1	9	15
Custom Union - Accession	0		6	6
Economic Integration Agreement		80		80
Economic Integration Agreement - Accession		3		3
Free Trade Agreement	10		157	167
Free Trade Agreement - Accession	0		2	2
Partial Scope Agreement	14			14
Partial Scope Agreement - Accession	1			1
Total	31	83	174	288

Sursa: www.wto.org

Proliferarea acordurilor comerciale regionale din ultimii ani a fost explozivă. Unele dintre ele s-au încheiat cu scopul de a fi zone de comerț liber, altele uniuni vamale sau acorduri de integrare economică. Cea mai frecventă formă de integrare este cea a zonelor de comerț liber (vezi figura 2 și tabelul 1).

Sursa: www.wto.org

Fig. 2 Acordurile comerciale regionale în vigoare, 2010

Majoritatea țărilor consideră că este mult mai rezonabil să intre într-un acord comercial bilateral sau regional deoarece pot fi încheiate mult mai rapid și cu un număr mai redus de state. Deoarece statele puternice din punct de vedere comercial, precum Statele Unite ale Americii, au o înclinație către astfel de acorduri regionale, și alte state ale lumii doresc să facă acest lucru. În concluzie, fiecare acord comercial regional nou implică crearea altor noi acorduri regionale (vezi tabel 2) [10].

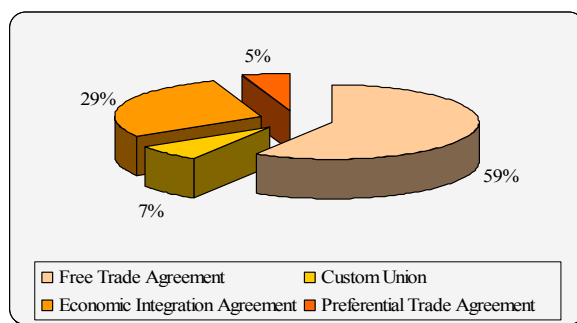
Table 2 Rundenle de negocieri multilaterale ale Organizației Mondiale a Comerțului

Table 1 RTA in force, sorted by Type of Agreement, 2010

	Enabling Clause	GATS Art. V	GATT Art. XXIV	Total
Custom Union	6		9	15
Custom Union - Accession	0		6	6
Economic Integration Agreement		80		80
Economic Integration Agreement - Accession		3		3
Free Trade Agreement	10		157	167
Free Trade Agreement - Accession	0		2	2
Partial Scope Agreement	14			14
Partial Scope Agreement - Accession	1			1
Total	31	83	174	288

Source: www.wto.org

The proliferation of RTAs during the last years was explosive. Some of them are intended to be free trade areas and the others want to become customs unions. The most common category is the free trade agreement (FTA) (see figure no. 2 and table 1).

Source: www.wto.org

Fig. 2 RTAs notified in the GATT/OMC and in force by type of agreement, 2010

Many countries think that it is more reasonable to pursue the bilateral or regional RTAs because they can be concluded more rapidly and with a much more limited number of counterparts. Because major trading countries like the United States shift toward RTAs, other countries wanted to do the same thing. So, each new RTA implies the creation of more RTAs (see table 2) [10].

Table 2 The past WTO rounds of multilateral negotiations

Anul	Runde OMC	Numar de ani	Numar de tari participante
1947	Runda 1	1	23
1949	Runda 2	1	13
1951	Runda 3	1	38
1956	Runda 4	1	26
1960-1961	Runda Dillon	2	26
1964-1967	Runda Kennedy	4	62
1973-1979	Runda Tokyo	7	102
1986-1994	Runda Uruguay	9	123
2001-prezent	Runda Doha	10+	150

Sursa: Organizatia Naiunilor Unite, 2008

Year	Negotiation	Number of years	Number of participant countries
1947	Round 1	1	23
1949	Round 2	1	13
1951	Round 3	1	38
1956	Round 4	1	26
1960-1961	Dillon Round	2	26
1964-1967	Kennedy Round	4	62
1973-1979	Tokyo Round	7	102
1986-1994	Uruguay Round	9	123
2001-present	Doha Round	10+	150

Source: United Nations, 2008

4. Concluzii

Acordurile comerciale regionale reprezinta aranjamente incheiate intre diferite grupari regionale sau intre tari dezvoltate si in dezvoltare. Exista o diferentiere intre aceste acorduri, pornind de la forme simple privind comertul cu bunuri si servicii pana la acorduri de integrare ce acopera arii largi referitoare la recunoastere reciproca, politici competitionale, libera circulatie a persoanelor si a investitiilor, acorduri de cooperare. Se poate observa ca se pune accent pe managementul comertului prin care se stabilesc procedurile privind schimburile internationale, activitati de coordonare, precum si reducerea folosirii instrumentelor care restrictioneaza comertul international (de exemplu, barierele tarifare).

Bibliografie

1. Baldwin, R., Low, P., *Multilateralizing Regionalism. Challenges for the Global Trading System*, Cambridge University Press, 2009
2. Das, D., *Regional Trading Agreements and the Global Economy: An Asia-Pacific Perspective*, Asian Development Bank, March 2001
3. Fiorentino, R.V., Crawford, J., *The Changing Landscape of Regional Trade Agreements*, Discussion Paper no. 8, World Trade Organization, Geneva, Switzerland, 2005
4. Lamy, P., *Regional agreements: the “pepper” in the multilateral “curry”*, Speeches Bangalore, India, 2007
5. Rădulescu, I.G., Dumbrăvescu, B., *The Complexity of the Relationship Regionalism-Multilateralism – Les Annales de l’Université Valahia de Târgoviște*,

4. Conclusions

RTAs represent growing numbers of agreements across regional groupings, as well as across developed and developing countries; increasingly there is a variance in the form of these agreements, from initial limited framework agreements to deeper partnership agreements going well beyond trade; a sharp growth in coverage beyond goods and services into areas such as mutual recognition, competition policy, movement of persons, investment, and cooperation agreements; and a focus on trade management (or process) establishing procedures for joint exchanges, coordination and other actions as well as joint limitation on the use of trade restricting instruments (such as tariffs).

References

1. Baldwin, R., Low, P., *Multilateralizing Regionalism. Challenges for the Global Trading System*, Cambridge University Press, 2009
2. Das, D., *Regional Trading Agreements and the Global Economy: An Asia-Pacific Perspective*, Asian Development Bank, March 2001
3. Fiorentino, R.V., Crawford, J., *The Changing Landscape of Regional Trade Agreements*, Discussion Paper no. 8, World Trade Organization, Geneva, Switzerland, 2005
4. Lamy, P., *Regional agreements: the “pepper” in the multilateral “curry”*, Speeches Bangalore, India, 2007
5. Rădulescu, I.G., Dumbrăvescu, B., *The Complexity of the Relationship Regionalism-Multilateralism – Les Annales de l’Université Valahia de Târgoviște*,

Section Sciences Économiques XII-ème -
Année nr. 19/2007

6. Rădulescu, I.G., *Integrare economica regionala*, Petroleum-Gas University of Ploiesti Publishing House, Ploiesti, 2007

7. Rădulescu, I.G., *The Expansion of Regional Trade Agreements*, Bulletin of Petroleum-Gas University of Ploiesti, Economic Sciences Series, vol.LX, nr. 5B/2008

8. Scollay, R., Gilbert, J. P., *New Regional Trading Arrangements in the Asia-Pacific?*, Policy Analyses in International Economics 63/2001

9. Stoian I., Dragne E., Stoian M., *Comerț internațional. Politici și proceduri*, Editura Caraiman, 1999

10. United Nations, *South-South Trade in Asia: the Role of Regional Trade Agreements*, UNCTAD/UN, Geneva, 2008

11. Whalley, J., *Recent Regional Agreements: Why so many, so fast, so different and where are they headed?*, The Centre for International Governance Innovation, Working Paper no. 9, September 2006

12. www.wto.org

Section Sciences Économiques XII-ème -
Année nr. 19/2007

6. Rădulescu, I.G., *Integrare economica regionala*, Petroleum-Gas University of Ploiesti Publishing House, Ploiesti, 2007

7. Rădulescu, I.G., *The Expansion of Regional Trade Agreements*, Bulletin of Petroleum-Gas University of Ploiesti, Economic Sciences Series, vol.LX, nr. 5B/2008

8. Scollay, R., Gilbert, J. P., *New Regional Trading Arrangements in the Asia-Pacific?*, Policy Analyses in International Economics 63/2001

9. Stoian I., Dragne E., Stoian M., *Comerț internațional. Politici și proceduri*, Editura Caraiman, 1999

10. United Nations, *South-South Trade in Asia: the Role of Regional Trade Agreements*, UNCTAD/UN, Geneva, 2008

11. Whalley, J., *Recent Regional Agreements: Why so many, so fast, so different and where are they headed?*, The Centre for International Governance Innovation, Working Paper no. 9, September 2006

12. www.wto.org